

مقایسه عملکرد مترجمان زن از نسل جدید و گذشته در ترجمه واژگان تابو
و بررسی تأثیرپذیری آنها از فرهنگ
پریا آزاد^۱

چکیده

هدف پژوهش حاضر این است تا به مقایسه عملکرد مترجمان زن از نسل‌های امروزی و گذشته، در ترجمه عبارات و واژگان تابو در زبان فارسی و بررسی تأثیرپذیری آنها از فرهنگ و هنجارهای حاکم بر جامعه ایران بپردازد. در این پژوهش توصیفی-استنباطی، پژوهشگر از ترجمه کتاب دوزبانۀ «هملت از زبان مردم کوچه و بازار» نوشته «شل سیلور استاین» و ترجمه «نیاز ساغری» به‌عنوان نمونه موردی، استفاده کرد. شرکت‌کنندگان حاضر در این پژوهش، ۱۲ مترجم زن از متولدین سال‌های (۱۳۵۱-۱۳۶۱) و ۱۲ مترجم زن از متولدین سال‌های (۱۳۷۱-۱۳۸۱) بودند. در این پژوهش از تقسیم‌بندی خوش‌سلیقه و همکاران (۲۰۱۸) به‌عنوان چارچوب نظری استفاده شد. سپس به‌منظور بررسی تأثیرپذیری فرهنگ، پرسش‌نامه‌ای بر اساس مقیاس لیکرت در اختیار شرکت‌کنندگان قرار داده شد که شامل سه جمله فارسی از کتاب ذکرشده بود که سه روش حذف، حفظ و جانشینی در آنها بکار گرفته شده بود. از یافته‌های به‌دست‌آمده از پژوهش، مشاهده شد هر دو گروه تحت تأثیر فرهنگ حاکم بر جامعه ایران بودند و نسبت به هنجارهای جامعه آگاهی کافی داشتند. با توجه به یافته‌های به‌دست‌آمده، مترجمان زن از متولدین سال‌های (۱۳۵۱-۱۳۶۱) بیشتر از راهکار حذف واژگان تابو و اکثر مترجمان زن از متولدین سال‌های (۱۳۷۱-۱۳۸۱) از راهکار جانشینی و کاهش اثر استفاده کردند. بر اساس یافته‌های به‌دست‌آمده از پرسش‌نامه و آزمون T مستقل، مترجمان نسل گذشته با روش حذف و مترجمان نسل امروز با روش جانشینی، موافقت بیشتری نشان دادند.

واژگان کلیدی: تابو، ترجمه تابو، مترجمان زن، فرهنگ، هنجار

دوره بیستم شماره ۲۰، بهار و تابستان ۱۴۰۲

۱. مدرس دانشگاه آزاد اسلامی، واحد ساری، (نویسنده مسئول)، پست‌الکترونیک:

2. Shel Silverstein

۱. مقدمه

واژه تابو اواخر قرن هجدهم از زبان تونگانی، یکی از زبان‌های پولینزیایی، برگرفته شده و به معنی و مفهوم «ممنوعه» است. به اعتقاد اهالی جزایر پولینزی، برخی اشخاص یا اشیا (همانند کشیشان، جادوگران، اجساد مردگان، زنان زائو، زنان در دوره قاعدگی) دارای قدرتی مافوق طبیعی هستند، به این صورت که نزدیکی به آنان ممکن است خطراتی مانند جنون، بیماری یا مرگ به همراه داشته باشد.

تابو در تمامی فرهنگ‌ها یافت می‌شود. درحقیقت، تابو ممنوعیت یا اجتناب از کلمات یا واژگان و همچنین رفتاری است که در هر جامعه برای اعضای آن ممنوع است. تابوهای کلامی یا رفتاری در هر جامعه، تحت پوشش و کنترل عواملی مانند مذهب، فرهنگ یا هنجارها قرار می‌گیرند. واژه تابو اصطلاحی گسترده است که مورد توجه رشته‌ها، علوم و دیدگاه‌های مختلف قرار گرفته است.

واژگان یا عبارات تابو، فرهنگ‌محور و وابسته به زمان و مکان هستند. تابو از فرهنگ و جامعه‌ای به فرهنگ و جامعه دیگر متفاوت است. ممکن است واژه یا عبارتی در فرهنگی، تابو اما در فرهنگی دیگر کاملاً طبیعی محسوب شود. تابوها در زمان و مکان، مطلق نیستند. ممکن است واژه یا عبارتی که امروز در فرهنگ و زبان فارسی تابو محسوب می‌شود، در آینده تابو محسوب نشود. به‌عنوان مثال، در گذشته زنان ایرانی اجازه نداشتند شوهر خود را «به‌اسم» صدا بزنند و رفتاری تابو محسوب می‌شد، اما امروزه چنین نیست. تابو همانند سایر پدیده‌های انسانی و اجتماعی، همواره در حال تغییر و دگرگونی است.

تابوها به دو دسته تابوهای رفتاری و تابوهای زبانی تقسیم می‌شوند. پژوهش حاضر به بررسی ترجمه تابوهای زبانی پرداخته است. از دیدگاه زبان‌شناسان تابوهای زبانی، به مفهوم ممنوعیت به‌زبان آوردن واژگان یا عباراتی است که در فرهنگ زبانی حاکم در هر جامعه، قدغن است.

ترجمه واژگان یا عبارات تابو، موضوع قابل‌بحثی در مطالعات ترجمه بوده است. ترجمه عبارات و واژگان تابو یکی از دشوارترین و محدودکننده‌ترین ترجمه‌ها می‌باشد. در ترجمه عبارات و واژگان تابو، مترجم باید نسبت به ملاحظات فرهنگی و هنجارها و ملاحظات عقیدتی و دینی زبان مقصد، آگاهی و دانش کافی داشته باشد. این امر ترجمه واژگان تابو را پیچیده می‌کند. درواقع، مترجم با ترجمه تابو خود را به چالش می‌کشد.

هدف پژوهش حاضر این است تا با مقایسه مترجمان زن ایرانی از دو نسل متفاوت در ترجمه واژگان و عبارات تابو، به بررسی تأثیرپذیری آنها از فرهنگ و هنجارهای حاکم در جامعه ایرانی بپردازد. زنان ایرانی همواره به اصول و چارچوب‌های اخلاقی و فرهنگی جامعه پایبند بوده‌اند. از آنجایی که پیشرفت تکنولوژی، ارتباطات گسترده جهانی و افزایش تحصیلات و آگاهی ممکن است بر تفکر، سبک و سیاق، نگارش و ترجمه آنها نیز تأثیرگذار باشد، پژوهش حاضر می‌کوشد بر مبنای یافته‌های به دست آمده از عملکرد مترجمان زن متولد سال‌های (۱۳۵۱-۱۳۶۱) و (۱۳۷۱-۱۳۸۱) در برخورد با واژه یا عبارات تابو، به پرسش زیر پاسخ دهد:

۱- در ترجمه واژگان و عبارات تابو، مترجمان زن نسل‌های گذشته بیشتر تحت تأثیر فرهنگ و هنجارهای حاکم بر جامعه ایرانی هستند یا مترجمان زن نسل‌های امروزی؟
و همچنین می‌کوشد بر اساس نتایج حاصل از پرسش‌نامه، به فرضیه زیر پاسخ دهد:
با توجه به راهکارهای ترجمه‌ای، بین تأثیر فرهنگ بر مترجمان زن نسل‌های گذشته و نسل‌های امروزی، تفاوت وجود دارد.

۲. پیشینه پژوهش

از گذشته تا به امروز، تابو موضوعی بوده که توجه جوامع مختلف را به خود جلب کرده است. از نظر روانشناس آلمانی «ویلهم وونت»، تابوها «قدیمی‌ترین قوانین نانوشته بشر» هستند که بیانگر تاریخچه طولانی این مفهوم است (تنریوردی کایا، ۲۰۱۵، ص ۱۰). کلمات تابو، واژگانی هستند که اغلب توهین‌آمیز یا بی‌ادبانه محسوب می‌شوند و به جنسیت، اعضای بدن یا نژاد اشاره دارند (فرهنگ لغت آکسفورد، ۲۰۰۰). دامنه استفاده از واژگان و عبارات تابو، از فرهنگی به فرهنگی دیگر و در افراد مختلف، متفاوت است. حتی مردان و زنان در فرهنگ زبان فارسی از واژگان و عبارات تابو به صورت متفاوتی استفاده می‌کنند. به عنوان مثال، مردان تمایل دارند از واژگان تابوی جنسی بیشتری در گفت‌وگوهای خود استفاده کنند، در حالی که زنان از تابوها به عنوان طنز و مسخره کردن استفاده می‌کنند (سماعی، ۲۰۰۳).

لیچ^۱ (۱۹۹۰) معتقد است کلمات تابو به سه گروه تقسیم می‌شوند: (۱) کلمات سخیفی که به روابط جنسی و مدفوع می‌پردازند، (۲) کلماتی که با دین سروکار دارند، (۳) کلماتی که

1. Wilhelm Wundt

2. Leach

در سوءاستفاده‌های انسانی و حیوانی بکار برده می‌شوند (اندرسون و ترادگیل، ۱۹۹۰، ص. ۱۵). علاوه بر این، لیونگ^۱ (۲۰۱۱) معتقد است واژگانی که به‌عنوان کلمات تابو تلقی می‌شوند، عموماً ناسزا و توهین‌آمیز هستند. کلماتی که فحش محسوب می‌شوند، همواره جزء کلمات تابو تلقی می‌شوند (یوگا پراتاما، ۲۰۱۶، ص ۵۳۶).

قنبر (۲۰۱۱) واژگان تابو را به دو گروه کلی تقسیم کرد: (۱) واژگانی که در هر فرهنگی، مطلقاً ممنوع و غیرقابل ذکر هستند (۲) واژگان مجاز یا قابل‌ذکر با کاهش اثر تابو (هادیان و یوسفی، ۲۰۱۵، ص ۶).

در زمینه ترجمه تابو، دیدگاه‌های مختلفی بین محققان، زبان‌شناسان و نظریه‌پردازان حوزه ترجمه وجود دارد. گروهی براین باورند که واژگان یا عبارات تابو، ترجمه‌ناپذیر هستند و گروهی دیگر راهکارهایی را ارائه کرده‌اند که یکی از آنها، معادل‌یابی است. مترجم وظیفه دارد با بهره‌گیری از خلاقیت، مهارت و دانش زبانی، معادل‌هایی درست و شایسته، با توجه به بافت و ساختار زبان مقصد بیابد که البته امری دشوار است. سبک نگارش برخی از نویسندگان به‌گونه‌ای است که به چارچوب‌های فرهنگی و رعایت اصول تابو در جوامع خود پایبند نیستند و این امر ترجمه را برای مترجمی از زبان و فرهنگی دیگر، بسیار دشوار می‌کند. بسیاری از مترجمان در صورت مشاهده واژه یا عبارت تابویی، در مرحله اول اقدام به حذف یا سانسور آن می‌نمایند. موضوع حذف یا سانسور واژگان تابو، بیانگر اهمیت ترجمه به‌عنوان یک عامل مهم اجتماعی-فرهنگی است. از اصلی‌ترین دلایل حذف یا سانسور واژه یا عبارت تابو، ملاحظات اجتماعی، فرهنگی و ایدئولوژیکی می‌باشد. تابوهای زبانی به‌شدت فرهنگ‌محور هستند و ترجمه واژگان و عبارات تابو، مشکلات بسیاری بر مترجم تحمیل می‌کنند و موجب خودسانسوری می‌شود. در ترجمه عبارات و واژگان تابو، مترجم ملزم است علاوه بر ملاحظات فرهنگی و هنجارها، ملاحظات عقیدتی و دینی را نیز مورد توجه قرار دهد.

ممکن است مترجم در مواجهه با واژه یا عبارت تابو، احساس سردرگمی کند و نتواند معنی و مفهوم دقیق آن را به زبان هدف انتقال دهد. در ترجمه واژه یا عبارات تابو، مترجم باید با فرهنگ‌های زبان مبدا و مقصد آشنا باشد. مترجم باید بداند واژه یا عبارتی که در زبان مبدا تابو محسوب می‌شود، در زبان مقصد نیز تابو تلقی می‌شود یا خیر و بالعکس (داوودی، ۲۰۰۹).

1. Leung

خوش‌سلیقه، عامری و مهدیزادخانی (۲۰۱۸) چند راهکار برای ترجمه واژگان و عبارات تابو، معرفی کردند:

روش جانشینی: در این روش، مترجم واژه یا عبارت تابو در زبان مبدأ را با معادلی در زبان مقصد، جایگزین می‌کند. جانشینی، روش موثری در کاهش بار معنایی ناخوشایند واژه و عبارات تابو محسوب می‌شود. به‌عنوان مثال:

WC → سرویس بهداشتی

استفاده از واژه (سرویس بهداشتی) به‌جای واژه (مستراح).

روش کاهش: در این روش واژه‌ای که در زبان مقصد دارای بار معنایی منفی کمتری است، به‌جای واژه یا عبارت تابو در زبان مبدأ به کار برده می‌شود. به‌عنوان مثال:

Bitch → بی‌حیا

استفاده از واژه (بی‌حیا) به‌جای واژه تابو و ناسزای (هرزه).

روش حفظ: در این روش مترجم واژه یا عبارت تابو را بدون هیچ تغییری به زبان مقصد انتقال می‌دهد و با این روش، وفاداری خود را به نویسنده متن اصلی نشان می‌دهد. به‌عنوان مثال:

Beer → آب جو

استفاده از واژه (آب جو) در ترجمه به زبان فارسی

روش حذف: در این روش مترجم واژه یا عبارت تابو را در زبان مقصد حذف می‌کند. میزان شدت بار منفی برخی از واژگان یا عبارات تابو به‌حدی است که راهکار حذف، بهترین گزینه برای ترجمه آنها محسوب می‌شود. به‌عنوان مثال:

Kissing the lip → بوسیدن

حذف واژه (لب) در عبارت (بوسیدن لب) در ترجمه به زبان فارسی، زیرا در جامعه ایرانی این عبارت جزء تابو محسوب می‌شود و بهتر است در ترجمه‌ها یا نگارش تنها از (بوسیدن) استفاده شود (صص ۶۶۹-۶۷۳).

زنان ایرانی همواره در هنر و ادبیات نقش بسزایی داشته‌اند، اما دهه‌های اخیر تأثیر آنان بر ادبیات ایران افزایش چشمگیری داشته است. تاریخ معاصر مترجمان زن را می‌توان به سه دوره تقسیم کرد: دوره نخست با عنوان «حضور پنهان» مربوط به سال‌های ۱۹۰۰ تا ۱۹۳۰ و هم‌زمان با اتمام دوره قاجاریه، انقلاب مشروطه ایران و آغاز سلطنت پهلوی است. در این دوره، تنها چند زن به ترجمه پرداختند و زندگی‌نامه مری

کوری و کتاب روح زنان توسط دو مترجم زن ترجمه شد. دومین دوره از تاریخ معاصر مترجمان زن، با عنوان «حضور رقابتی» از دهه ۱۳۴۰ آغاز شد و تا انقلاب اسلامی ایران ادامه داشت. از مشهورترین مترجمان زن در این دوره، می‌توان به «سیمین دانشور» اشاره کرد. او دو رمان راه، یکی از «جورج برنارد شاو»^۱ به نام «سرباز شکلاتی» و دیگری از «آنتون چخوف»^۲ به نام «دوئل» ترجمه کرد. زنان در این دوره چندین کتاب با موضوعات مختلف ترجمه کردند. دوره سوم با عنوان «حضور حرفه‌ای» از سال ۱۳۵۸ آغاز شد و تا به امروز ادامه دارد. سطح تحصیلات زنان در این دوره، منجر به حضور حرفه‌ای آنها در امر ترجمه شد (میرزا ابراهیم تهرانی، ۲۰۱۹، صص ۲۵۳-۲۵۵)

در ترجمه، مانند بسیاری از حوزه‌های دیگر زندگی اجتماعی یا فکری، با زنان به‌صورت یکسان و برابر با مردان برخورد نشده است. در تاریخ ترجمه، زنان به‌ندرت مجاز به ترجمه متون مذهبی بودند. آثار ترجمه‌شده توسط یک زن، اغلب با عنوان ناشناس منتشر می‌شد. ترجمه تحت‌اللفظی و کلمه‌به‌کلمه، از ویژگی‌های مترجمان زن دوره رنسانس بود. با این حال زنان، علاوه بر حضور چشمگیر در جامعه، نقش مهمی در تغییر نگرش و دیدگاه مردان و جامعه نسبت به قابلیت‌های ذهنی و فکری خود داشته‌اند (میرزا ابراهیم تهرانی، ۲۰۱۹، ص ۲۵۵).

پویایی زبان و فرهنگ، نقش بسزایی در حیات جوامع ایفا می‌کنند. زیبایی متون ادبی مدیون استفاده از فرهنگ و عناصر فرهنگی است که نشان از ارزش‌ها، باورها و اعتقادات جوامع دارد (احدی، جلیلی مرند و چاوشیان، ۱۳۹۹، ص ۱۱۰). فرهنگ عبارت است از ترکیبی از آداب و رسوم، هنرها و عرف اجتماعی یک گروه یا ملت خاص (فرهنگ لغت آکسفورد، ۲۰۰۰). نیومارک (۱۹۸۸) فرهنگ را به‌عنوان شیوه زندگی معرفی می‌کند که مختص جامعه‌ای است که از زبان خاصی به‌عنوان ابزار برای بیان استفاده می‌کند (ص ۹۸). قوانین و پوشش قابل‌قبول در یک فرهنگ، می‌تواند در سایر فرهنگ‌ها، ممنوع یا نامفهوم باشد. به‌عنوان مثال، در برخی از کشورهای اسلامی مانند ایران، مردم معتقدند که نباید با پای راست وارد دستشویی شد. این تفکرات در برخی کشورها عجیب و بی‌معنی است، اما برای قشری از مردم ایران که به خرافات باور دارند، قابل‌قبول است (داوودی، ۲۰۰۹).

در حوزه مطالعات ترجمه، واژه فرهنگ نقش کلیدی دارد، زیرا زبان از آن سرچشمه

1.. George Bernard Shaw

2.. Anton Chekhov

می‌گیرد. فرهنگ و عناصر بومی و فرهنگی از جمله ویژگی‌های ترجمه‌ناپذیر زبان مبدأ محسوب می‌شوند که مترجم را به چالش می‌کشند. برای فهم این عناصر فرهنگی، مترجم باید از دانش فرازبانی نسبت به جامعه‌ای که زبان مقصد به آن سخن می‌گوید، آگاه باشد. علاوه بر این، مشکل بزرگ دیگر خلاء فرهنگی میان دو زبان است که کار مترجم را دشوارتر می‌کند. خلاء فرهنگی یعنی چیزی در فرهنگ زبان مبدأ وجود دارد که در فرهنگ زبان مقصد نیست یا به‌عنوان مثال، واژه‌ای در زبان یک فرهنگ، تابو تلقی می‌شود اما در فرهنگ زبان مقصد، آن ارزش را ندارد. انتقال فرهنگ و عناصر فرهنگی در بین ملل شرق و غرب که با یکدیگر از لحاظ فرهنگی تفاوت‌های بی‌شماری دارند، به‌مراتب دشوارتر است (احدی، جلیلی‌موند و چاوشیان، ۱۳۹۹، ص ۱۱۰).

لارسون^۱ (۱۹۹۸) معتقد است «مترجمان، نه تنها باید دو زبان گفتاری، بلکه باید دو فرهنگ مرتبط با آن زبان‌ها را نیز هنگام ترجمه در نظر بگیرند. مترجمان باید بر دو مانع غلبه کنند: اولی مانع زبانی و دیگری مانع فرهنگی. نادیده‌گرفتن هر یک از این جوانب و جداکردن آنها از یکدیگر، می‌تواند منجر به عواقب منفی گردد» (معلم، ۲۰۱۵، ص ۵۰).

پیپ (۱۹۹۸) معتقد است که مترجمان، به‌عنوان اعضای که در جوامع نقش بین فرهنگی دارند، شرایط و موقعیت‌های مناسبی را برای میانجی‌گری بین گفتمان‌ها ایجاد می‌کنند (ص. ۱۵۰). بنابراین، جایگاه و نقش مترجمان این است که مرزهای بین فرهنگ‌ها را گسترش دهند و بین فرهنگ‌ها و جوامع تعامل برقرار کنند (ناصری و پیشکار، ۲۰۱۵، ص ۲۶۴).

فرهنگ هر جامعه‌ای دربردارنده ارزش‌ها، باورها و اعتقادات مردم آن جامعه است. نمود فرهنگ و اعتقادات هر جامعه، در زبان آن جامعه یافت می‌شود. از آنجا که رابطه متقابلی بین فرهنگ و زبان وجود دارد، با بررسی آنها می‌توان از نظام فکری و فرهنگی جوامع مطلع شد. زبان هر کشور تأثیر چشمگیری بر شناخت هرچه بهتر فرهنگ آن کشور دارد (پیش‌قدم، وحیدنیا و فیروزیان، ۱۳۹۳، ص ۴۷).

زندگی اجتماعی و همچنین استفاده از زبان، توسط هنجارها و مفاهیم اجتماعی کنترل می‌شود. ترجمه فعالیتی است که حداقل شامل دو زبان و دو سنت فرهنگی می‌باشد. بنابراین، قراردادهای اجتماعی و هنجارهای اجتماعی و فرهنگی بین دو زبان نیز متفاوت است (صدیقی و ناجیان تبریزی، ۲۰۱۲، ص ۳۷). بدین ترتیب، هنجارها «مفاهیم کلیدی و اصلی

1.. Larson

هر زبان هستند که با زندگی اجتماعی پیوند خورده‌اند. هنجارها به‌عنوان محدودیت‌های اجتماعی-فرهنگی، همانند یک نیروی تجویزی محدودکننده، بر فعالیت مترجمان نظارت دارند (صدیقی و ناجیان تبریزی، ۲۰۱۲، ص ۳۸).

مفهوم هنجار را می‌توان هم از بعد اجتماعی و هم از بعد روان‌شناختی تفسیر کرد. از منظر اجتماعی، هنجارها با انتظارات جوامع مطابقت دارند و به ارزش‌ها و سنت‌های آن جوامع احترام می‌گذارند (هرمانز، ۲۰۰۹، ص. ۹۵). در چنین سیستم‌هایی، ترجمه به‌عنوان ابزاری نامرئی در صدد ایجاد تناسب فرهنگی، هویت‌ها و وابستگی‌هاست (الوزنا، ۲۰۱۴، ص ۵۳) از سوی دیگر، از منظر روان‌شناختی هنجارها شامل مجموعه‌ای از انتظارات به‌اشتراک‌گذاشته و مشترک با توجه به اخلاق، رفتار و تصمیمات اشخاص در یک موقعیت خاص هستند (هرمانز، ۲۰۰۹، ص ۹۵).

به اعتقاد توری^۱ (۱۹۹۵) هنجارها، محدودیت‌هایی هستند که رفتار مترجم را تعیین و مترجم را در انتخاب واژگان مناسب راهنمایی می‌کنند. هنجارها ابزاری برای حل مسئله هستند که مترجمان را در انجام وظایف ترجمه در چارچوب معیارهای اجتماعی و فرهنگی، یاری می‌رسانند. هنجارها مترجمان را از گزاره‌های قابل‌قبول اجتماعی آگاه و مطلع می‌سازند، در نتیجه، ترجمه‌ای تولید می‌شود که مخاطب، هدف آن را یک متن مشروع و معتبر می‌داند (الوزنا، ۲۰۱۴، ص ۵۳-۵۴).

مترجمان توسط هنجارها محدود نمی‌شوند، بلکه از طریق هنجارها مسیر خود را طی می‌کنند تا جایگاه خاصی در فرایند ترجمه به دست بیاورند. به این ترتیب، مترجمان متن مبدأ را به‌شیوه‌ای متفاوت بازگو می‌کنند (الوزنا، ۲۰۱۴، ص ۵۴).

در حوزه ترجمه، هنجارها به سه دسته تقسیم می‌شوند: هنجارهای اولیه؛ انتخاب کتاب و متن ترجمه در این دسته قرار می‌گیرند. کتاب‌ها یا متون انتخابی باید در راستای انتظارات فرهنگی جامعه و همچنین انتظارات خوانندگان باشد. دسته دوم هنجارها مربوط به تطابق یا عدم تطابق ساختارهای متنی زبان مبدأ و مقصد، می‌باشد. دسته سوم، هنجارهای زبانی است که با ویژگی‌ها و مشخصه‌های زبانی خاصی که مترجم در نگارش متن اتخاذ می‌کند، در ارتباط است (خزاعی و قاضی‌زاده، ۱۳۹۴، ص ۹۵).

1. Toury

۳. روش پژوهش

۳.۱. جامعه آماری

جامعه آماری این پژوهش از دو گروه زنان مترجم تشکیل شده است. گروه اول شامل ۱۲ مترجم زن است که طی سال‌های گذشته از رشته مترجمی زبان انگلیسی در سطح کارشناسی فارغ‌التحصیل شده‌اند و از متولدين سال‌های (۱۳۶۱-۱۳۵۱) می‌باشند. گروه دوم شامل ۱۲ مترجم زن است که طی سال‌های اخیر در همین رشته و مقطع فارغ‌التحصیل شده یا مشغول به تحصیل و از متولدين سال‌های (۱۳۸۱-۱۳۷۱) می‌باشند. گروه اول از شهرهای ساری (۷) نفر، تهران (۱) نفر، قائم‌شهر (۲) نفر، کرج (۱) نفر و شیراز (۱) نفر انتخاب شده‌اند. گروه دوم از شهرهای ساری (۸) نفر، تهران (۱) نفر، قائم‌شهر (۲) نفر و کرج (۱) نفر، انتخاب شده‌اند. تمامی شرکت‌کنندگان در این پژوهش به صورت رسمی یا غیررسمی، به امور ترجمه مشغول بودند.

۳.۲. روش پژوهش

در پژوهش حاضر، آن دسته از شرکت‌کنندگانی که در شهر ساری سکونت نداشتند و پژوهشگر به آن‌ها دسترسی مستقیم نداشت، جملات انتخاب‌شده را به صورت فایل PDF از طریق برنامه واتساپ دریافت کردند. شرکت‌کنندگان ساکن شهر ساری که پژوهشگر به آن‌ها دسترسی مستقیم داشت، جملات را به صورت صفحات پرینت‌شده و در دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری و موسسات ترجمه، دریافت کردند. شرکت‌کنندگان با رضایت و آگاهی کامل در این پژوهش شرکت کردند. پژوهشگر، تمامی مترجمان شرکت‌کننده در پژوهش حاضر را از روند پژوهش مطلع کرد و به آن‌ها اطمینان خاطر داد که ترجمه آن‌ها بدون ذکر نام و در جهت اهداف این پژوهش مورد استفاده قرار خواهد گرفت.

پژوهشگر در این پژوهش از ترجمه کتاب «هملت از زبان مردم کوچک و بازار» نوشته «شل سیلور استاین» با ترجمه «نیاز ساغری» به عنوان نمونه مطالعاتی استفاده کرد. این کتاب سال ۱۳۸۱ به صورت دوزبانه به چاپ رسیده است. پژوهشگر جملاتی انگلیسی این کتاب را که محتوی عبارات یا واژگان تابو بود، انتخاب کرد.

واژگان و عبارات تابو در این کتاب به صورت کامل درج نشده و بخش‌هایی از آن با توجه به ساختارهای فرهنگی جامعه ایرانی، با استفاده از نقطه‌گذاری حذف شده است. پژوهشگر نیز با استفاده از همین روش، جملات را در اختیار شرکت‌کنندگان قرار داد. در

این پژوهش از تقسیم‌بندی خوش‌سلیقه، عامری و مهدیزادخانی (۲۰۱۸) به‌عنوان چارچوب نظری استفاده شد. این تقسیم‌بندی که شامل اغلب راهکارهای ممکن در مواجهه با عبارات و واژگان تابو می‌باشد، عبارت است از: ۱- حذف عبارت یا واژه تابو در زبان فارسی، ۲- جانشینی عبارت یا واژه تابو با عبارت یا واژه‌ای که در زبان فارسی تابو محسوب نمی‌شود، ۳- حذف واژه یا عبارت تابو، ۴- کاهش اثر عبارت یا واژه تابو در زبان فارسی. از شرکت‌کنندگان حاضر در این پژوهش درخواست شد تا خود را در جایگاه یک مترجم ادبی در نظر بگیرند که قرار است کتابش در فرهنگ و جامعه کنونی ایران به چاپ برسد. به تمامی شرکت‌کنندگان، یک هفته فرصت داده شد تا با دقت به ترجمه جملاتی که در اختیارشان قرار داده شده، بپردازند. پس از اتمام مهلت مقرر، برای بررسی تأثیرپذیری فرهنگ بر دو گروه مترجمان زن، پرسش‌نامه‌ای از طریق برنامه واتساپ در اختیار شرکت‌کنندگان قرار داده شد که شامل سه جمله فارسی انتخاب‌شده از کتاب یادشده بود که سه روش حذف، حفظ و جانشینی واژه تابو در آنها بکار گرفته شده بود. از دو گروه شرکت‌کنندگان درخواست شده بود در جایگاه مترجم ادبی و با توجه به فرهنگ حاکم بر جامعه ایرانی، نظرشان را نسبت به جملات فارسی ترجمه‌شده در پرسش‌نامه ارائه دهند. پرسش‌نامه بر اساس مقیاس لیکرت تنظیم شده و شامل گزینه‌های موافقم، کاملاً موافقم، نظری ندارم، مخالفم و کاملاً مخالفم بود. نتایج حاصل از این پژوهش با توجه به بررسی و ارزیابی یافته‌ها و روش‌های بکارگرفته شده توسط شرکت‌کنندگان در این پژوهش و در نهایت آزمون T مستقل، به دست آمده است.

یافته‌های پژوهش

در قسمت اول این بخش با توجه به تقسیم‌بندی راهکارهای خوش‌سلیقه، عامری و مهدیزادخانی (۲۰۱۸) به بررسی و مقایسه کیفی جملات تابو ترجمه‌شده توسط شرکت‌کنندگان پرداخته شد و قسمت دوم این بخش به مقایسه کمی راهکارها بین دو گروه مترجم اختصاص داده شد.

۴.۱. مقایسه و بررسی کیفی راهکارهای استفاده‌شده توسط مترجمان

۴.۱.۱. حذف

اغلب مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۶۱-۱۳۵۱) در ترجمه واژه یا عبارت تابو از

راهکار حذف، درحالی که مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۸۱-۱۳۷۱) به میزان کمتری از این روش استفاده کردند.

جدول ۱.۱.۴: نمونه‌ای از راهکار حذف واژه یا عبارت تابو در زبان فارسی

Two guards on the gate tower .drunk on beer	مترجم شماره ۲: دو نگهبان مست دم دروازه ایستاده‌اند. مترجم شماره ۱۱: دو نگهبان که دم در ایستاده‌اند.
And go tell Hamlet about this .shit	مترجم شماره ۵: بریم ماجرا را به هملت بگوییم.

۴.۱.۲. جانشینی

از نظر درصد بکارگیری راهکارها، روش جانشینی بیشترین کاربرد را در میان مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۸۱-۱۳۷۱) داشت و سومین راهکار ترجمه‌ای است که مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۶۱-۱۳۵۱) از آن استفاده کردند.

جدول ۱.۲.۴: نمونه‌ای از راهکار جانشینی واژه یا عبارت تابو با واژه یا عبارتی که در زبان فارسی تابو محسوب نمی‌شود.

But one's a bloody murderer ...and one's faithless b	مترجم شماره ۱: اما یکی از آنها قاتلی خون‌خوار و دیگری، هرزه‌ای بی‌وفاست. مترجم شماره ۴: اما یک نفر قاتل خون‌خوار و یک نفر، فاحشه‌ای بی‌وفاست.
And most of all, he is the mother... king	مترجم شماره ۶: و از همه مهمتر او پادشاهی مادربه خطاست. مترجم شماره ۸: و گذشته از این، او پادشاهی است که مادرش هرزه است.

۴.۱.۳. حفظ

راهکار حفظ تابو، کمترین کاربرد را در بین مترجمان دو گروه داشت. البته متولدین سال‌های (۱۳۸۱-۱۳۷۱) تا حدودی بیشتر از مترجمان سال‌های (۱۳۶۱-۱۳۵۱) از این روش استفاده کرده‌اند.

جدول ۳. ۱. ۴. نمونه‌ای از راهکار حفظ واژه یا عبارت تابو

Two guards on the gate tower .drunk on beer	مترجم شماره ۹: و دو نگهبان مست از آبجو که دم دروازه ایستاده‌اند.
And the whole court's gingurin ...he must be g	مترجم شماره ۲: تمام دربار پادشاه فکر می‌کنند که او باید همجنس‌گرا باشد.
But he's also a h... little pim- ply-faced shthead	مترجم شماره ۱۱: اما او یک جوان شهوتمانی با صورتی پرازجوش است.

۴. ۱. ۴. کاهش اثر

در این روش، میزان اثر واژه یا عبارت تابو در زبان فارسی کاهش پیدا می‌کند. این روش دومین راهکار پرکاربردی است که مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۷۱-۱۳۸۱) و مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۶۱-۱۳۵۱) از آن استفاده کردند.

جدول ۴. ۱. ۴. نمونه‌ای از راهکار کاهش اثر

And he's talkin in couplets and .blank f... vers	مترجم شماره ۱۰: چیزهایی که می‌گویید، بیشتر دوبیتی‌های پوچ و مزخرف است. مترجم شماره ۱: صحبت‌هایش دوبیتی‌های جفنگ است.
You think I wanna wind up an- ...other w	مترجم شماره ۴: فکر می‌کنی می‌خواهم یک نانجیب دیگر بشوم؟

۴. ۲. مقایسه کمی راهکارهای استفاده‌شده توسط مترجمان

۴. ۲. ۱. مترجمان زن نسل‌های قدیمی‌تر (۱۲) نفر

نام روش	فراوانی	درصد
روش حذف	در مجموع، ۶۷ بار استفاده شد	۵۵/۸۳
روش جانشینی	در مجموع، ۲۱ بار استفاده شد	۱۷/۵
روش حفظ	در مجموع، ۶ بار استفاده شد	۵
روش کاهش اثر	در مجموع، ۲۶ بار استفاده شد	۲۱/۶۶

همانطور که در جداول فوق مشاهده می‌شود، پرکاربردترین راهکار بکارگرفته شده توسط مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۶۱-۱۳۵۱) در ترجمه ۱۰ جمله انتخاب شده از کتاب «هملت از زبان مردم کوچه و بازار»، روش حذف با فراوانی ۶۷ و ۸۳/۵۵ درصد بوده است. از نظر تعداد کاربرد، راهکارهای دیگری مانند روش کاهش اثر، روش جانشینی و حفظ، به ترتیب با فراوانی ۲۶، ۲۱ و ۶ و درصد ۶۶/۲۱، ۵/۱۷ و ۵، در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

۴.۲.۴. مترجمان زن نسل‌های امروزی (۱۲) نفر

نام روش	فراوانی	درصد
روش حذف	در مجموع، ۱۷ بار استفاده شد	٪۱۴/۱۶
روش جانشینی	در مجموع، ۵۸ بار استفاده شد	٪۴۸/۳۳
روش حفظ	در مجموع، ۱۰ بار استفاده شد	٪۸/۳۳
روش کاهش اثر	در مجموع، ۳۵ بار استفاده شد	٪۲۹/۱۶

همان‌طور که در جداول فوق مشاهده می‌شود، پرکاربردترین راهکار بکارگرفته شده توسط مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۸۱-۱۳۷۱) در ترجمه ۱۰ جمله انتخاب شده از کتاب «هملت از زبان مردم کوچه و بازار»، روش جانشینی با فراوانی ۵۸ و ۳۳/۴۸ درصد بوده است. از نظر تعداد کاربرد راهکارهای دیگر، روش کاهش اثر، حذف و حفظ به ترتیب با فراوانی ۳۵، ۱۷ و ۱۰ و درصد ۱۶/۲۹، ۱۶/۱۴ و ۳۳/۸ در رتبه‌های بعدی قرار دارند.

۴.۳. مقایسه کمی و کیفی نتایج حاصل از پرسشنامه روش حذف واژه تابو:

جدول ۱. ۳. ۴. آزمون T مستقل

متغیر	وضعیت	تعداد	آزمون لوین		میانگین	انحراف معیار	آماره t	درجه آزادی	سطح معناداری (Sig)
			F	.Sig					
فرهنگ	مترجمان نسل گذشته	۱۲	۰/۷۱	۰/۴۰	۳/۸۳	۱/۰۲	۳/۱۲	۲۲	۰/۰۰۵
	مترجمان نسل امروز	۱۲			۲/۳۳	۱/۳۰			

با توجه به جدول ۱. ۳. ۴. متوجه می‌شویم که سطح معناداری ($\text{Sig} = ۰/۴۰$) در آزمون لوین، بزرگ‌تر از خطای ($\alpha = ۰/۰۵$) می‌باشد، بنابراین، نتیجه می‌گیریم واریانس دو متغیر یکسان است. همچنین سطح معناداری ($\text{Sig} = ۰/۰۰۵$) کوچک‌تر از خطای ($\alpha = ۰/۰۵$) می‌باشد. پس با ۹۵ درصد اطمینان، نتیجه حاصل می‌شود که در روش حذف واژه تابو، تفاوت معناداری بین مترجمان نسل گذشته و نسل امروز، وجود دارد. از طرفی، با توجه به مقدار میانگین، روشن می‌شود که مترجمان نسل گذشته برای ترجمه، بیشتر از روش حذف واژه تابو استفاده کردند.

روش حفظ واژه تابو:

جدول ۲. ۳. ۴. آزمون T مستقل

متغیر	وضعیت	تعداد	آزمون لوین		میانگین	انحراف معیار	آماره t	درجه آزادی	سطح معناداری (Sig)
			F	.Sig					
فرهنگ	مترجمان نسل گذشته	۱۲	۲/۹۰	۰/۰۷۸	۲	۰/۸۵	۲/۸۰	۲۲	۰/۰۱۰
	مترجمان نسل امروز	۱۲			۳/۲۵	۱/۲۸			

بر اساس جدول ۲.۳.۴، متوجه می‌شویم که سطح معناداری ($\text{Sig} = 0.078$) در آزمون لوین، بزرگ‌تر از مقدار خطا ($\alpha = 0.05$) می‌باشد. بنابراین، نتیجه می‌گیریم واریانس دو متغیر یکسان است. همچنین سطح معناداری ($\text{Sig} = 0.10$) کوچک‌تر از سطح خطا ($\alpha = 0.05$) می‌باشد. پس با ۹۵ درصد اطمینان نتیجه حاصل می‌شود که در روش حفظ واژه تابو، تفاوت معناداری بین مترجمان نسل گذشته و نسل امروز، وجود دارد. از طرفی، با توجه به مقدار میانگین متوجه می‌شویم که مترجمان نسل امروز برای ترجمه، بیشتر از روش حفظ واژه تابو استفاده کردند.

روش جانشینی واژه تابو:

جدول ۳.۳.۴. آزمون T مستقل

متغیر	وضعیت	تعداد	آزمون لوین		میانگین	انحراف معیار	آماره t	درجه آزادی	سطح معناداری (Sig)
			F	.Sig					
فرهنگ	مترجمان نسل گذشته	۱۲	۱/۳۷	۰/۲۵	۳	۱/۲۰	۲/۱۷	۲۲	۰/۰۴۱
	مترجمان نسل امروز	۱۲			۴	۱/۰۴			

با توجه به جدول ۳، متوجه می‌شویم که سطح معناداری ($\text{Sig} = 0.25$) در آزمون لوین بزرگ‌تر از مقدار خطا ($\alpha = 0.05$) می‌باشد. بنابراین، نتیجه می‌گیریم واریانس دو متغیر یکسان است. همچنین سطح معناداری ($\text{Sig} = 0.41$) کوچک‌تر از مقدار خطا ($\alpha = 0.05$) می‌باشد. پس با ۹۵ درصد اطمینان نتیجه حاصل می‌شود که در روش جانشینی واژه تابو، تفاوت معناداری بین مترجمان نسل گذشته و نسل امروز وجود دارد. از طرفی، با توجه به مقدار میانگین، متوجه می‌شویم که مترجمان نسل امروز برای ترجمه‌هایشان، بیشتر از روش جانشینی واژه تابو استفاده کردند.

۵. نتیجه

با توجه به یافته‌های به دست آمده از این پژوهش، مشاهده شد هر دو گروه از مترجمان

نسبت به فرهنگ و هنجارهای حاکم بر جامعه ایران، از آگاهی کافی برخوردارند و به اخلاقیات و عرف حاکم بر جامعه ایران، توجه و پایبندی لازم را دارند. اگرچه هر دو گروه از راهکارهای مناسب برای ترجمه واژگان و عبارات تابو آگاهی نسبی داشتند، اما به طور کلی بر اساس نتایج این پژوهش، مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۷۱-۱۳۸۱) نسبت به مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۵۱-۱۳۶۱) با راهکارهای ترجمه‌ای واژگان تابو، آشنایی بیشتری دارند و آنها را در ترجمه خود رعایت می‌کنند. با توجه به یافته‌های به‌دست‌آمده، مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۵۱-۱۳۶۱) بیشتر از راهکار حذف واژگان تابو استفاده کردند که شاید به علت دانش واژگانی اندک و عدم دانش کافی نسبت به سایر روش‌های ترجمه‌ای باشد. با توجه به یافته‌های پژوهش، اکثر مترجمان زن متولدین سال‌های (۱۳۷۱-۱۳۸۱) از راهکار جانشینی و کاهش اثر استفاده کردند. شاید بتوان بالابودن سطح آگاهی فرهنگی از جامعه ایرانی، افزایش دانش زبانی و واژگانی و تأثیر آموزش‌های نوین را عامل انتخاب نسبتاً زیاد راهکار جانشینی و کاهش اثر توسط این دسته از مترجمان دانست.

اگرچه ترجمه رسمی در فرهنگ و زبان فارسی، نیازمند راهکارهایی مانند کاهش اثر واژگان و عبارات تابو است، اما نباید مترجم یا دانشجوی رشته ترجمه را وادار به استفاده از راهکار خاصی کرد. با توجه به یافته‌های پژوهش، درصد کمی از مترجمان از راهکار حفظ استفاده کردند. شاید بتوان علت آن را به کم‌توجهی به فرهنگ و هنجارها، تجربه کمتر در زمینه ترجمه و درک نادرست از ترجمه واژگان و عبارات تابو نسبت داد. با توجه به یافته‌های به‌دست‌آمده از پرسش‌نامه و آزمون T مستقل، هر دو گروه تحت تأثیر فرهنگ حاکم بر جامعه ایران بودند و با روش حفظ واژه تابو، موافقت کمتری داشتند. با توجه به نتایج حاصل از پرسش‌نامه، مترجمان نسل گذشته با راهکار حذف و مترجمان نسل امروزی با راهکار جانشینی واژه تابو، موافقت بیشتری داشتند. بنابراین، بر اساس فرضیه پژوهشگر، بین مترجمان نسل گذشته و نسل امروز، تا حدودی تفاوت وجود دارد.

با توجه به اینکه پژوهش حاضر به مقایسه مترجمان زن دو نسل متفاوت پرداخته، پیشنهاد می‌شود پژوهشگران علاقه‌مند به این موضوع به مقایسه مترجمان آقا از دو نسل متفاوت بپردازند. پژوهش حاضر در مقایسه مترجمان از ادبیات داستانی استفاده کرده است. پیشنهاد می‌شود پژوهشگران علاقه‌مند، به مقایسه مترجمان زن از دو نسل متفاوت در ترجمه واژگان و عبارات تابو در ترجمه فیلم و سریال بپردازند.

Comparing the Performances of the Female Translators from New and Old Generations in Translating Taboo Words and Investigating the Effect of Culture on their Performances

Pariya Azad¹

Introduction: Language is the most important means of communication in human societies. Language uses for different needs. Sometimes it has a positive and negative meaning. Therefore, in linguistics, language is considered a double-edged sword that needs using with awareness. Translating taboo phrases and words is one of the most difficult types of translations. In translating taboo words, the translator require paying attention to ideology, culture, norms and religion considerations. In the field of taboo translation, there are different views among researchers, linguists and theorist. One group believes that taboo words or expressions are untranslatable, the other has proposed solutions.

Iranian women and girls have always respected moral and cultural principles of society. The change of lifestyle, the development of technology, global communication and their education and awareness have had a significant impact on their life over the past years until today. Since these changes and transformations may also affect the style and context of writing and translation, this research has investigated two groups of female Sunni translators between the years (1351-1361) and (1371-1381) to Evaluate and compare the methods used when facing taboo words or phrases.

Background of the study: The dynamics of language and culture play a significant role in the life of societies. The beauty of literary texts is based on the use of cultural elements that show the values, beliefs, and convic-

1.. Lecturer at Islamic Azad University of Sari, Mazandaran, Iran

tions of any culture. In translation studies, culture plays a key role, since language originates from it. Culture and cultural elements are among the untranslatable features of the source language. They make a translator in trouble. To understand these cultural elements, the translator must be aware of the meta-linguistic knowledge of the target language. Moreover, the cultural gap between the two languages is major problem.

During the process of socialization, a person gets to know the norms. According to Toury, “norms are not absolute social and cultural phenomena, they might be abandoned at some point, so other phenomena will replace them. The act of translation is also a social and cultural behavior that is based on norms” (Khazaei and Ghazizadeh, 2014, p 94).

Methodology: The statistical population of this research consists of two groups of female translators. The first group consists of 12 female translators between the years (1351-1361) who have graduated from the English language translation course during the past years. The second group includes 12 female translators between the years (1371-1381) who have graduated or are still studying in this course. In this research, Khosh saliqeh, Ameri & Mehdizadkhani (2018) classification of taboo translation strategies used as a theoretical framework. All the participants gave a week to translate the sentences given to them carefully. Those participants who did not live in Sari received the selected sentences in WhatsApp, and the participants who lived in Sari received sentences in printed format at the Islamic Azad University of Sari, and translation institutes

Conclusion: According to the findings of this study, both groups of translators have been influenced by the culture and norms of Iranian society. The results of this research show that female translators born between the years (1371-1381) were more familiar with the translation solutions of taboo words than female translators between the years (1351-1361). According to

the findings of this study, female translators between the years (1371-1381) used the maintenance and substitution method more and female translators between the years (1351-1361) used deletion method more.

Keywords: Taboo; Taboo translation; Female translator; Culture; Norm

References

- Ahadi, Mahnaz, Jalili Marand, Nahid, and Chavoshian, Sharareh. Cultural elements in translation: translation approaches. 8, 4, (2019), 109-133.
- Alwazna, Rafat Y. Ethical aspects of translation: Striking a balance between following translation ethics and producing a TT for serving a specific purpose. *English linguistic research*. 3 (1), DOI:10.5430/elr.v3n1p51, (2014), 51-57.
- Andersson, Lars-Gunner and Trudgill, Peter. *Bad Language*. New Jersey: Basil Blackwell. 1990.
- Davoodi, Zahraa. *On the translation of taboos*. Kazeroun Azad University, Fars, Iran. 2009.
- Hadian, Bahram and Yousefi, Shohreh. The effect of gender on speaking and using of taboos. *Isfahan (Khorasgan) Branch (IAUKB), Islamic Azad University, Iran*. 2015.
- Hemti, Mohammad A. and Afzali, Fereshteh. Investigating verbal aesthetics methods in the translation of the forbidden language of the novel “Beginning and End” by Najib Mahfouz. *Linguistic research in Persian language*, (2021), 682-696.
- Hermans, Theo. Translation, ethics, politics. In J. Munday (ed.), *The routledge companion to translation studies*. London: Routledge. 2009.
- KhazaiFarid, Alireza and Ghazizadeh, Khalil. The influence of norms on the translation process (case study: contemporary translations of the Holy Quran). *Journal of Language and Translation Studies (Faculty of Literature and Human Sciences)*, (3), (2014), 83-100.
- Khoshsaligheh, Masood, Ameri, Saeed and Mehdizadkhani Milad. A socio-cultural study of taboo rendition in Persian fansubbing: An issue of resistance. *Language and Intercultural Communication*, 18(6), (2018), 663–80.
- Mirza Ebrahim Tehrani, Fatemeh. The role of woman translators in the history of translation in Iran. *Recherches en Langue et Littérature Françaises*, Univer-

- sity of Tabriz, Iran, 13 (23), (2019), 253-256.
- Moullem, Summer. Interpreting taboo: developing and evaluating strategies in the transfer of taboo language. *The Eurasia Proceedings of Educational & Social Sciences*, 3, (2015), 48-56.
 - Nasery, Nooshin, Pishkar, Kian. Transmission of taboo words in translation: A Study of Simin Daneshvar's *Suvashun* and Mohammad R. Ghanoonparvar's translation based on Anthony Pym's Model. *Journal of Applied Linguistics and Language Research*, 2(7), (2015), 260-270.
 - Newmark, Peter. *A textbook of translation*. New York: Prentice Hall, 1998.
 - *Oxford Advanced Learner's Dictionary*, Oxford University Press, 2000.
 - Pishkadam, Reza, Vahidnia, Fatemeh and Firouzian, Ailin. A sociological view of the act of cursing: a comparison of Persian and English languages. *Journal of Language and Translation Studies (Faculty of Literature and Human Sciences)*, (2), (2013), 71-46.
 - Pym, Anthony. *Method in Translation History*. Manchester: St. Jerome. 1998
 - Samaee, Mahdi. *A Persian Dictionary of Argot*. Markazi Publication. 2003.
 - Sedighi, Ahmad, Najian Tabrizi, Saeedeh. On audiovisual translation: The effect of norms of dubbing taboos into Persian movies after the Islamic Revolution in Iran. *Journal of Language and Translation*, 3(1), (2012), 37-49.
 - Tanriverdikaya, Merve. Translation of taboo language: The strategies employed in three Turkish translations of *lady Ghatteley's lover*. Hacettepe University Graduate School of Social Sciences, Department of Translation and Interpreting. 2015.
 - Yoga Pratama, Agus D. Taboo words and their translation in subtitling: A case study in "the help". *Retorika: Jurnal Ilmu Bahasa*, 2 (2), (2016), 350-363.